

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

In de rubriek Congressen zijn vier congresverslagen te vinden. *Kim Zwaan* schrijft over een studiedag over Signs of Safety, een systeemgericht referentiekader dat wordt ingezet bij (vermoedens van) kindermishandeling en waarbij met de ouders gewerkt wordt aan het vergroten van veiligheid. Vervolgens neemt *Annelies Onderwaater* ons mee naar een studiedag over getraumatiseerde kinderen, waarbij ze het onder andere heeft over de mogelijke bijdrage van de ‘stabilisatiemethode’ bij het maken van een goed behandelplan voor deze kinderen en hun gezin. *Jan De Mol* doet daarna verslag van de studiedag ‘Back to the roots’ waarin onder meer de volgende vragen over ons vak worden gesteld: wie zijn we, en kan een herwaardering van ‘back’ ons als systeemtherapeuten een gemeenschappelijke identiteit geven in ‘the future’? In de vierde en laatste bijdrage verhaalt *Christien de Jong* enthousiast over ‘Creating connections’, twee studiedagen waarin onderzoek, hersenen en psychotherapie verbonden lijken te worden. Het thema van hersenen en hechting lijkt enigszins de rode draad van dit nummer.

Ten slotte drie boekrecensies. *Hans Bom* vat het nieuwste boek van Haim Omer samen over geweldloos verzet van ouders, scholen en gemeenschappen bij grensoverschrijdende problematiek van pubers zoals schoolweigering, pesten, agressie, riskant gedrag en computerverslaving. *Justine van Lawick* bespreekt drie boeken van Marie-Luise Conen, een Duitse systeemtherapeute uit Berlijn, waarvan Conen er twee samen met Gianfranco Cecchin schreef. De boeken lijken een welgekomen en boeiende inspiratiebron voor het systemisch werken met gemarginaliseerde families. In een laatste recensie bespreekt *Annemarie Gerritsen* het boek van Nel Jessurun, *Transculturele vaardigheden voor de therapeut*, waarmee Jessurun hoopt bij te dragen aan een bewustwording van etnocentrische tendensen en vergroting van empathie en culturele gevoeligheid van de hulpverlener in de praktijk. De recensent vindt het boek een aanwinst.

Veel leesplezier!

Benedicte Lowyck

Panta rhei - alles is in beweging

In memoriam Marc Nevejan, 27 mei 1930 - 5 juni 2011

Marc Nevejan is geboren te Willebroek bij Antwerpen. Op zijn eerste verjaardag overlijdt zijn vader. Na het gymnasium gaat hij geneeskunde studeren en hij kiest ten slotte voor de psychiatrie. Marc trouwt met Ineke Broekhoven en

wordt vader van vier dochters. Hij gaat werken op het Medisch Opvoedkundig Bureau in Amsterdam. Uit onvrede met de individugerichte medisch-natuurwetenschappelijke diagnostiek en de daaruit afgeleide symptoombestrijding, gaat hij begin jaren 60 samen met Trimbos, Buitendijk en anderen op zoek naar een therapeutische werkwijze waarin bij diagnose en behandeling de relaties van het individu betrokken worden ten bate van de mens als geheel.

Uit al deze ontwikkelingen ontstaat het Psychotherapeutisch Centrum Utrecht. Het huis en de praktijk van Marc en Ineke worden het knooppunt en symbool van vernieuwing en van nieuwe inspiratie voor de psychotherapie. Begin jaren 70 ontmoet hij in de VS de grondleggers van de gezinssysteemtherapie, Whitaker, Minuchin, Kempler, Boszormenyi-Nagy en Satir, en haalt hen naar Nederland.

Marc Nevejan is een van de pioniers van de systeemtherapie in Nederland en de nestor van de partnerrelatietherapie. Met onder andere Ammy van Heusden richt hij binnen de Vereniging voor Groepspsychotherapie de sectie B op, die zich later verzelfstandigt tot de NVRG. Hij is leertherapeut, supervisor en geeft theoretisch-technische cursussen. De NVRG benoemt hem tot lid van verdienste.

In de jaren 80 keert hij terug naar Damme in Vlaanderen. Nog ruim tien jaar geeft hij vele workshops. Hij krijgt steeds meer belangstelling voor filosofie, religie en spiritualiteit, herleest Jung, reist veel en ontmoet in verschillende landen filosofen en spiritueel leiders. In 2000 neemt hij op zeventigjarige leeftijd afscheid in een overvolle workshop in de Jaarbeurs met een live demonstratie van zijn multimethodische groepsbehandeling.

In zijn voortdurend zoeken naar de grenzen van wat fundamenteel helpt in therapie, is Marc Nevejan een pionier geweest in een beweging om de mens niet vanuit een individueel oogpunt te benaderen maar hem altijd te bezien vanuit de existentiële context. Met zijn charismatische charme wist hij velen te inspireren en aan zich te binden. Bij zijn indrukwekkende uitvaart was de St. Janskerk in Utrecht overvol.

Kort voor zijn overlijden is voor zijn 81^e verjaardag een verzamelbundel van zijn artikelen samengesteld, *Mens zijn in relatie*, die dezer dagen beschikbaar komt op www.nevejan.org.

Else-Marie van den Eerenbeemt